

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองและการบริหารเวลา

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

**Developing Online learning Activities in Social Studies to Encourage Self
Learning Process and Self Time Managing for Student
Twelfth Grade Students**

รติพร ตันมา และ วิเชียร อังรังโสติสกุล

มหาวิทยาลัยนเรศวร

Ratiporn Tanma and Wichian Thamrongsotthisakul

Naresuan University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ratipornt63@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพ 75/75 และ 2) ทดลองใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา แบบวัดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบวัดความสามารถในการบริหารเวลา และแบบวัดความรู้เรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบ คือ แนวคิดพื้นฐานของกิจกรรม วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เนื้อหาของกิจกรรม กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, $S.D. = 0.44$) และมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 75.72/76.48 กิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งประยุกต์จากทฤษฎีการสร้างความรู้

* วันที่รับบทความ : 19 เมษายน 2566; วันที่แก้ไขบทความ 18 พฤษภาคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ : 19 พฤษภาคม 2566

Received: April 19 2023; Revised: May 18 2023; Accepted: May 19 2023

ประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน (ขั้นที่ 1 การสำรวจ ขั้นที่ 2 การสร้างความรู้ และขั้นที่ 3 ขั้นนำความคิดไปใช้) และขั้นสรุป (ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน)

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา มีความรู้เรื่องภัยพิบัติธรรมชาติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 83.20)

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการบริหารเวลา อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 83.20)

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์; วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม; ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา

Abstracts

The research goals to 1) establish and determine the effectiveness of online learning activities that promote self-study capabilities and time management of twelfth grade students base on criteria 75/75 and 2) trial of online learning activities that promote self-study capabilities and time management of twelfth grade students follow the process of research and development. The sample comprised of thirty participants obtained by purposive technique. The research instruments consist of a self-study capacities ability assessment form and a time management ability measurement form for measuring the self-study and time management skills of twelfth grade students who participate in online learning activities involving natural disasters. The statistics examined to analyze the data were percentage, mean, standard deviation and T-test.

The result indicated that

1. The composition of the online learning activities that enhance self-study skills and time management of twelfth grade students is as follows: fundamental ideas learning activity, purpose learning activity, content learning activity, learning activity, and assessment and evaluation. The appropriateness of the learning activity was at the highest level ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.44) and the efficiency value was 75.72/76.48. Learning activity adapt from Constructionism theory that consists of 3 steps including of preparation and introduction, conclusion. For introduction has (1. exploration, 2. knowledge construction, and 3. knowledge application), and conclusion (4. evaluation, and 5. review).

2. After studying, twelfth grade students' knowledge of natural disasters increased by 2.1 basis points. It was statistically significant at the .05 level

3. The twelfth grade students' capacity to self-study for natural disasters was at a high level when he or she used online learning for the learning activity. (83.20%)

4. The ability to time management for the natural disasters of the twelfth grade students' who studied with the learning activity by using online learning were at a high level (83.20%)

Keywords: Online learning Activities; Social Studie; Encourage Self Learning Process and Self Time Managing

บทนำ

ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องประชาชนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้นส่งผลให้การศึกษาของประเทศไทยเกิดการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ก้าวทันต่อความต้องการในการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) จึงได้เข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ และการศึกษาแบบไร้พรมแดนรวมทั้งการขยายโอกาสให้กับผู้เรียนเลือกเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Learning) ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และเป็นพลเมืองที่สร้างความยั่งยืนให้กับประเทศ

การเรียนการสอนแบบออนไลน์มีความจำเป็นมากในปัจจุบันเนื่องจากการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนจำเป็นต้องมีความสามารถในการสื่อสารการคิดการแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิตโดยกำหนดเป็นสมรรถนะสำคัญของนักเรียน 5 ประการได้แก่ความสามารถในการสื่อสารความสามารถในการคิดความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี รวมทั้งในสถานการณ์ปัจจุบันมีการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาหรือโควิด - 19 (Coronavirus Disease 2019 : COVID - 19) เป็นการระบาดใหญ่ทั่วโลก (Pandemic) มีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ตั้งแต่เดือนธันวาคมพ.ศ. 2562 ในนครอู่ฮั่นเมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ประเทศจีนทั้งนี้องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศในวันที่ 30 มกราคม 2563 และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่ว (Pandemic) ในวันที่ 11 มีนาคม 2563 ทั้งนี้โควิด - 19 ได้ก่อให้เกิดผลกระทบไปทั่วโลกหนึ่งในมาตรการเพื่อการควบคุมการแพร่กระจายเชื้อ COVID-19 ภายใต้อาณัติภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขนั้นได้แก่วิธีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เป็นการเว้นระยะห่างในการทำกิจกรรมต่างๆระหว่างบุคคลทำให้เกิดกระแสของการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตการทำงานและการศึกษาจำนวนมากสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องถูกปิดไปด้วยเพื่อลดช่องทางการแพร่เชื้อ โดยทางกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ (Online learning) เป็นหนึ่งใน 3 รูปแบบทางเลือกสำหรับโรงเรียนในการนำไปใช้เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อให้ นักเรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจหรือครูอาจกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงเนื้อหาด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลาการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ (Online learning) เป็นหนึ่งใน 3 รูปแบบทางเลือกสำหรับโรงเรียนในการนำไปใช้เพื่อจัดการเรียนการสอน

ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ (Online learning) เป็นการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยนักเรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจหรือครูอาจกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้เพื่อให้เข้าถึงเนื้อหาด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลาเนื้อหาอาจประกอบด้วยข้อความ, รูปภาพ, เสียง, วิดีโอและสื่อมัลติมีเดียอื่นๆซึ่งนักเรียนครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียนสามารถติดต่อสื่อสารปรึกษาหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนทั่วไปโดยใช้ช่องทางการสื่อสารผ่าน E-mail, Chat, Social Network ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) จะเห็นได้ว่า อินเทอร์เน็ตถือเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งซึ่งในแผนยุทธศาสตร์กองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2563 – 2564 ได้ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการศึกษา มีเป้าหมายให้สถานศึกษาทุกแห่งสามารถเข้าถึงและใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ทันท่วงทีมากขึ้นการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์นั้นทำให้ความสัมพันธ์กับการสนองตอบความต้องการของผู้เรียนผู้เรียนได้เรียนรู้ตามศักยภาพ และความสนใจจะเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปสู่รูปแบบการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งนำไปสู่กระบวนการศึกษาตลอดชีวิตซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้คนฉลาดรู้จักคิดรู้ความจริงของสภาพแวดล้อมและสังคมผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่เพื่อการศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองดังนั้นการเรียนด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) จำเป็นต้องแสวงหาความรู้ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

การเรียนด้วยตนเองเป็นแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้มากกว่าการรับความรู้การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของนักเรียนโดยนักเรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจเดิมเป็นการปรับโครงสร้างทางปัญญาของตนเองในการรับสิ่งแวดล้อม หรือความรู้ใหม่เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมเพื่อให้โครงสร้างทางปัญญาเข้าสู่สภาพสมดุลหรือเกิดการเรียนรู้ ครูเป็นผู้กระตุ้นผู้อำนวยความสะดวกซักถามจัดสถานการณ์ให้เหมาะสมกับความรู้เดิมของนักเรียนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดและเชื่อมโยงความรู้เองจนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายเก็บไว้ในหน่วยความจำระยะยาว การเรียนเป็นกิจกรรมทางสังคมซึ่งเกิดขึ้นโดยการสืบเสาะร่วมกับการเรียนแบบที่มีความร่วมมือในการสืบเสาะหาความรู้ร่วมกันจะทำให้ผู้เรียนมีความรู้สึกซึ่งและกว้างขวางขึ้นเพราะมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นและเป็นการขยายทัศนะของตนเองให้กว้างขึ้น ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติจริงค้นคว้าแสวงหาความรู้ฝึกฝนวิธีการเรียนด้วยตนเองมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้กล้าแสดงออกกล้านำเสนอความคิดอย่างสร้างสรรค์มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันและกับครูผู้สอนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้อยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นฝึกความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีมีทักษะการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มมีทักษะทางสังคมเคารพกติกาทางสังคมรับผิดชอบต่อส่วนรวมมีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่

สามารถนำความรู้สู่การปฏิบัติได้จริงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์จะเป็นแนวทางหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยกันเน้นพัฒนาความคิดที่ได้มาจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นลดบทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรมให้น้อยลงให้ผู้เรียนดำเนินการด้วยตนเองมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นเพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นขณะทำกิจกรรมและหาข้อตกลงเพื่อไม่ให้ความขัดแย้งเกิดขึ้นอีกโดยให้ทุกคนมีโอกาสร่วมกิจกรรมที่ตนเองสนใจ

การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันยึดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยมีจัดการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งในนั้นประกอบด้วยกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หนึ่งที่ช่วยพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม เข้าถึงการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่างและมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก โดยปัจจุบันสภาพการจัดการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์พบว่า การเรียนการสอนไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ทั้งนี้โดยมีสาเหตุของปัญหามาจากผู้เรียนขาดความสนใจและความกระตือรือร้นในการเรียนในชั้นเรียนทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากหลายสาเหตุคือรูปแบบการสอนที่ไม่จูงใจทำให้เด็กนักเรียนมีสมาธิไม่เพียงพอทำให้ผู้สอนต้องรีบสอนและรวบรัดเนื้อหาให้มากที่สุดจึงทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจบทเรียนและทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาที่สอนได้อย่างชัดเจน

จากความสำเร็จและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการส่งเสริมความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลาให้กับนักเรียน จึงพัฒนากิจกรรมการเรียนแบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนักเรียนให้มีความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนแบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อทดลองผลการใช้กิจกรรมการเรียนแบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาผลการใช้ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6

2.2 ศึกษาความสามารถในการเรียนด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์

2.3 ศึกษาความสามารถในการบริหารเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยของกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อทดลองการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาผลการใช้ ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6

2.2 ศึกษาความสามารถในการเรียนด้วยตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์

2.3 ศึกษาความสามารถในการบริหารเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนน้ำรินพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. คู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. แบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 จำนวนท่าน
4. แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 จำนวนท่าน
5. แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 จำนวนท่าน
6. แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ดังนี้

1. นำแบบประเมินความเหมาะสมของกิจกรรม คู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ และแบบประเมินความเหมาะสมกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินและตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรม
2. นำแบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา และแบบทดสอบก่อน-หลังเรียนกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ ของกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินและตรวจสอบความสอดคล้องของแบบวัด

3. การหาประสิทธิภาพของของกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

3.1 นำกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 ทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนน้ำรินพิทยาคม จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ภาษา และเวลา

3.2 นำกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 ที่ปรับปรุงแล้ว ไปหาประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็กโดยใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนน้ำรินพิทยาคม จำนวน 9 คน

3.3 นำกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 ไปหาประสิทธิภาพใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนน้ำรินพิทยาคม จำนวน 23 คน

4. นักเรียนโรงเรียนน้ำรินพิทยาคม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้อง จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ทำการชี้แจงและทำการทดสอบก่อนเรียน

5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเป็นเวลา 20 ชั่วโมง

6. หลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรม จำนวน 20 ชั่วโมง ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบหลังเรียนกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมของกิจกรรม และคู่มือการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา และแบบทดสอบก่อน-หลังเรียนกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ศึกษาปีที่ 6 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. แบบประเมินกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริม
ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอน
การดำเนินการ ดังนี้

3.1 นำผลคะแนนที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.2 การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 75/75 ผู้วิจัยมีขั้นตอนการวิเคราะห์จากสูตร E_1/E_2 ดังนี้

3.2.1 หาค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในการทำกิจกรรมระหว่างเรียนในแต่ละ
กิจกรรมการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (E_1)

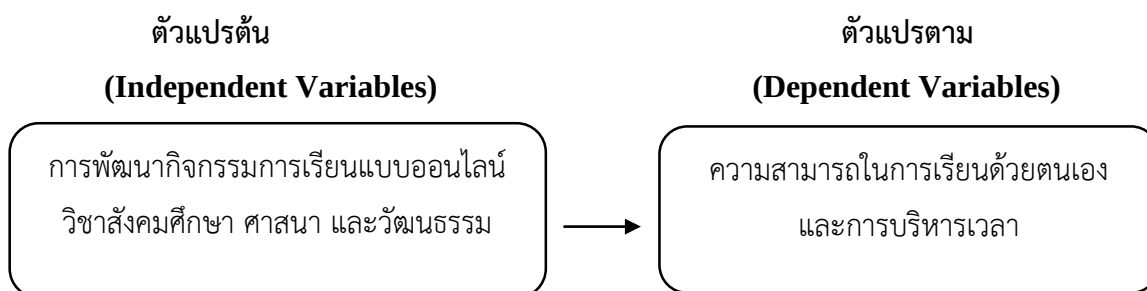
3.2.2 หาค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลัง
เรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (E_2)

4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์
วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent

5. ผลการศึกษาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา หลังเรียนรู้ด้วย
กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วย
ตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยได้ปรับใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังรูปที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีองค์ประกอบ คือ แนวคิดพื้นฐานของกิจกรรม วัตถุประสงค์ของกิจกรรม เนื้อหาของกิจกรรม กิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล โดยกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.44) และมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 75.72/76.48 กิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งประยุกต์จากทฤษฎีการสร้างความรู้ ประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน (ขั้นที่ 1 การสำรวจ ขั้นที่ 2 การสร้างความรู้ และขั้นที่ 3 ขั้นนำความคิดไปใช้) และขั้นสรุป (ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน)

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา มีความรู้เรื่องภัยพิบัติธรรมชาติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 83.20)

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการบริหารเวลา อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 83.20)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยอภิปรายโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

1. จากผลการสร้างหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D. = 0.44) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.72/76.48 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุสำคัญ 2 ประการ ดังนี้ 1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการและขั้นตอนในการจัดทำอย่างเป็นระบบตามวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยศึกษาจากหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (E-Learning) 2) กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รู้ได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของกิจกรรมการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D. = 0.44) นั้นหมายความว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้น มีลำดับขั้นตอนอย่างมีระบบ มีคุณภาพจากการประเมินการเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และมีกิจกรรมแบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการบริหารเวลา 5 ขั้นตอน คือ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นที่ 1 การสำรวจ ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างความรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นนำความคิดไปใช้ ขั้นสรุป ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล ขั้นที่ 5 ขั้นทบทวน

ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Kearsley (2000 : 4) ที่ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทดแทนการเรียนการสอนในชั้นเรียน มีการผสมผสานความร่วมมือหลายฝ่าย ซึ่งการจัดการเรียนรู้ E-Learning มีองค์ประกอบหลายประการนอกจากครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาแล้วยังต้องมีผู้ดูแลระบบโปรแกรมเมอร์ผู้ช่วยในการผลิตบทเรียนรวมถึงผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกและผู้ปกครองที่จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนมีทางเลือกใหม่ใน

การเรียนรู้ที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการถ่ายทอดเนื้อหาจากครูผู้สอนแต่เพียงอย่างเดียวแต่ผู้เรียนยังสามารถเรียนรู้ได้จากสิ่งแวดล้อมและจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆที่อยู่รอบตัวรวมทั้งแหล่งเรียนรู้ในอินเทอร์เน็ตได้อีกด้วยซึ่งเป็นการเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้เพิ่มเติมจากในชั้นเรียนนอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ในลักษณะอื่น ๆ ให้หลากหลายออกไปก็จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้เรียนต้องมีความรับผิดชอบในการเรียนด้วยตนเองมากกว่าการเรียนแบบอยู่ภายใต้การบังคับตลอดเวลา เป็นการเปลี่ยนบทบาทของทั้งครูและนักเรียน โดยที่ครูผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้สอน” เป็น “ผู้แนะนำ (Facilitator)” ผู้เรียนเปลี่ยนบทบาทจาก “ผู้เรียน” เป็น “ผู้แสวงหา” (researcher) อีกทั้งเป็นการย้ายฐานการสอนจากห้องเรียนจริง (classroom-based instruction) ไปสู่ห้องเรียนเสมือนบนเว็บ (web-based instruction) ซึ่งเป็นการทดลองให้นักเรียนปรับตัวก่อนเข้าสู่การเรียนรู้รูปแบบใหม่อีกด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงศ์วัช ศรีจำนอง (2556) การพัฒนาชุดการเรียนรู้ “แบบ E-Learning” เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อธุรกิจการโรงแรม สำหรับนักศึกษาสาขาการโรงแรม คณะอุตสาหกรรมการโรงแรม และการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลรัตนโกสินทร์ ผลการวิจัยพบว่า บทเรียน E-Learning ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาศึกษาปีที่ 6 ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีความรู้เรื่องภัยพิบัติธรรมชาติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุสำคัญ ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการสอน และ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป เป็นการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องของเวลาและระยะทางรวมทั้งสถานที่ในการเรียนรู้ โดยกระบวนการเรียนและสื่อ มีการออกแบบอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนด้วย (Skinner, 1974) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้นจากการเรียนในรูปแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับ สาโรช สอาดเอี่ยม (2563 : 27) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ (e-Learning) เรื่อง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนออนไลน์ (e-Learning) เรื่อง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนด้วยโปรแกรม Adobe Captivate 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยบทเรียนที่พัฒนาขึ้น 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อบทเรียนที่พัฒนาขึ้น ผลการวิจัย พบว่า 1) บทเรียนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์เท่ากับ 80.50/81.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ (e-Learning) มีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ด้วย บทเรียนออนไลน์ (e-Learning) ระดับดีมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, $S.D.=0.55$) สรุป

บทเรียนออนไลน์ (e-Learning) นี้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนสามารถนำบทเรียนไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนได้

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุสำคัญ ดังนี้ จากความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ริเริ่มจากความสนใจ ความต้องการ และ ความถนัด (สายสุตา ชันธเวช, 2561 : 65) ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถซึมซับความรู้ได้ดียิ่งขึ้น (Guglielmino 1977 : 6467A) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นไปตามทฤษฎีการสร้างความรู้กลุ่มเน้นกระบวนการทางสังคม (cognitive constructivism) ที่กล่าวว่า เด็กทุกคนมีพัฒนาการด้านปัญญาในระดับที่แตกต่างกัน และในทักษะที่ต่างกัน ดังนั้นจึงควรมีการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กอย่างเหมาะสม ผ่านขั้นตอนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) สรรคินิยม, ทฤษฎีการสร้างความรู้ : ทฤษฎีการศึกษาที่เชื่อว่า ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ขึ้นได้เอง ฌ็อง ปิอาเจ (Jean Piaget) เป็นผู้เสนอทฤษฎีนี้โดยอธิบายว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาของบุคคลในการสร้างความรู้และความหมาย ของสิ่งต่าง ๆ ที่ตนได้รับ ผ่านกระบวนการซึมซับ (assimilation) กระบวนการรู้จักคิด (accommodation) เกิดความสมดุล (equilibrium) และเป็นความรู้ความเข้าใจที่มีความหมายต่อตนเอง ดังนั้น การเรียนรู้จึงเป็นกระบวนการภายในแต่ละบุคคลต้องเป็นผู้สร้างด้วยตนเอง และสามารถทำได้ดียิ่งขึ้น หากได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากผู้อื่น

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีความสามารถในการบริหารเวลา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุสำคัญ ดังนี้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ การบริหารเวลา ถูกสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) (Driver, & Oldham, 1986) ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการสอน และ ขั้นตอนที่ 3 ขั้นสรุป ทำให้นักเรียนเกิดการสำรวจพื้นฐานความรู้ และ ทักษะความสามารถ ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนเกิดการค้นคว้า ศึกษาความรู้เรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมถึง ได้วางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สูงกว่า ก่อนเรียน สอดคล้องกับ สาริธ สอาดเอี่ยม (2563 : 57) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ (e-Learning) เรื่อง การสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนโดยใช้บทเรียนออนไลน์ (e-Learning) มีค่าสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งยังได้รับข้อเสนอแนะจาก Chang Zhu (2012 : 91) ได้ศึกษาความพึง

พอใจประสิทธิภาพและการตอบสนองความรู้ของผู้เรียนในการเรียนรู้ร่วมกันผ่านบทเรียนออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีการเรียนรู้ร่วมกันผ่านระบบออนไลน์ซึ่งส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีความสำเร็จมีงานวิจัยได้ และการเรียนรู้ร่วมกันผ่านบทเรียนออนไลน์มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น อีกทั้งนักเรียนมีทักษะความสามารถในการบริหารจัดการเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้และการวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบออนไลน์ พบว่า นักเรียนบางส่วนยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการใช้รูปแบบ เว็บไซต์ ต่าง ๆ ในการเรียน รวมถึงการส่งใบงานในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้สอนหรือครูควรอธิบายหรือแนะคู่มือการใช้งานรูปแบบการเรียนแบบออนไลน์แก่ผู้เรียนนักเรียนก่อนเข้าสู่กิจกรรมการเรียนการสอน

2. ในการจัดกิจกรรมผู้สอนควรสร้างคำถามให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น เพื่อกระตุ้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ และหาเหตุผลเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นตามเหตุการณ์ในปัจจุบัน ที่เกิดขึ้น เพื่อกระตุ้นความสนใจในเนื้อหาแก่ผู้เรียนด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การพัฒนาความสามารถในการเรียนด้วยตนเอง และการบริหารเวลา เป็นเพียงแง่มุมหนึ่งของความสามารถในการจัดการ และแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เท่านั้น

งานวิจัยครั้งต่อไป จึงควรพัฒนาทักษะกระบวนการจัดลำดับความสำคัญของการเรียน แรงจูงใจในการเรียนของนักเรียน และควรพัฒนากับชั้นเรียนที่มีระดับสูงขึ้น เพื่อพัฒนาให้การจัดกิจกรรมการเรียนแบบออนไลน์วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ส่งเสริมความสามารถในการเรียนด้วยตนเองมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรกนก ยงค์โกชน. (2561). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ตามแนวทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์วิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเขากะลาวิทยาคม. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นาคยา ช่วยชูเชิด. (2563). ผลการใช้บทเรียนออนไลน์แบบสืบเสาะร่วมกับโปรแกรมมูเดลสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6. วารสารอิเล็กทรอนิกส์ สื่อนวัตกรรมและการศึกษาเชิงสร้างสรรค์. 3 (2), 52-64.
- มลฤดี แพทย์ปฐม. (2558). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อความสามารถในการบริหารเวลาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกุ๊กไก่วิทยาลัยจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). ทักษะแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2021. แหล่งที่มา: <http://www.ops.moe.go.th/ops2017>
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2558). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ฉบับราชบัณฑิตยสภา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสภา.
- สุธิดา ปรีชาพันธ์. (2561). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นโครงงานเป็นฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตอำเภอจอมบึงจังหวัดราชบุรี. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สุภาวดี ลาภเจริญ. (2563). การศึกษาระบบ E-Learning เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร สู่มาตรฐานระดับสากล. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร. 8 (1), 295-307.
- Bliss, Edwin C. (1976, May). "Getting Thing", *Reader's Digest*. N.P.: n.p.
- Cooper, Joseph D. (1952). *How to More Done in Less Time*. New York: Doubleday & Company.
- Hochheiser, R. M. (1998). *Time Management*. New York: Barron's Educational Series.
- Hoffman, B., & Ritchie, D. (1998). *Teaching and Learning Online: Tools, Templates, and Training*. N.P.: n.p.
- Kolb, D. (1984). *Experiential Learning: Experience As The Source Of Learning And Development*. N.P.: n.p.
- S. F Smith, & C. M Smith. (1990). *Personal Health Choices*. U.S.A.: Jones and Bartlett Publication
- Thornton, K. (2010). Supporting Self-Directed Learning: A Framework for Teachers. *Online*. Retrieved December 25, 2021, from <http://www.dx.doi.org/10.5746/LEiA/10/V1/A14/Thornton> Tree Press.

- Tinnamin. (n.d.) . Retrieved June 11, 2021, from <https://sites.google.com/site/tinnamin5712612007/home>
- VARK - A Guide to Learning Styles. (n.d.). *VARK - A Guide to Learning Styles*. Retrieved June 11, 2021, from <https://vark-learn.com>
- Williams, D., & Graham, C. R. (2010). *Evaluating E-Learning. International Encyclopedia of Education*. Retrieved June 11, 2021, from <https://doi.org/10.1016/B978-0-08-044894-7.01643-2>